

II.

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Na základě Plánu nelegislativních prací vlády na druhé pololetí roku 2014 se vládě předkládá ke schválení návrh Strategie rozvoje infrastruktury pro prostorové informace v České republice do roku 2020 (dále jen „Strategie“).

Zadavatelem zpracování Strategie je vláda České republiky, která svým usnesením ze dne 14. listopadu 2012 č. 837 uložila ministru vnitra zpracovat ve spolupráci s ministry životního prostředí, pro místní rozvoj, obrany a dopravy a předsedou Českého úřadu zeměměřického a katastrálního a vládě do 28. února 2014 předložit návrh Strategie. Usnesením vlády České republiky ze dne 12. března 2014 č. 153 byl tento termín posunut do 30. září 2014. Vypracování návrhu Strategie probíhalo pod koordinací Ministerstva vnitra v souladu s Metodikou přípravy veřejných strategií (usnesení vlády České republiky ze dne 2. května 2013 č. 318). Na procesu tvorby návrhu Strategie se podílela veřejná správa, akademická sféra, profesní sdružení, ale i zástupci odborníků z řad komerční sféry.

Veřejná správa využívá prostorová data¹ v regionálním rozvoji, územním plánování, stavební činnosti, ochraně životního prostředí, při řešení daňových potřeb státu, v oblasti evidence a správy majetku, v dopravě, v zemědělství, lesnictví, při zajišťování bezpečnosti státu, ochrany obyvatelstva, pro předcházení haváriím a živelním pohromám, při řešení mimořádných situací. Aktuální, jednotná a rychle dostupná prostorová data jsou nezbytná pro kvalitní operační a krizové řízení na všech úrovních.

Přes některé koordinované koncepční kroky v dané oblasti realizované v České republice na počátku 21. století, jako jsou zejména projekty vybudování Registru územní identifikace, adres a nemovitostí, Digitální mapy veřejné správy nebo národního geoportálu INSPIRE², je současná národní infrastruktura pro prostorové informace³ stále roztržštěná, zaměřená spíše na problematiku jednotlivých rezortů nebo územní samosprávy, a vazby mezi jejími jednotlivými komponentami nejsou jednoznačně definovány ani vyprojektovány. Doposud není nastavena účinná koordinace a propojení jednotlivých rezortních aktivit a propojení s klíčovými aktivitami eGovernmentu není dostatečné. Je to mimo jiné důsledek neutěšeného stavu regulačního rámce v oblasti prostorových informací.

Přes vynakládané úsilí se doposud nepodařilo vyřešit problémy, které omezují efektivní využívání existujících prostorových informací nejen v agendách veřejné správy. V České republice chybí ucelená koncepce pořizování, správy a využívání prostorových dat. Doposud neexistuje ucelený přehled o existujících prostorových datech a službách nad prostorovými daty a není stanovena povinnost využívat v agendách veřejné správy existující data a služby. Dochází tak k vícenásobnému pořizování obdobných prostorových dat pro potřeby státní správy a územní samosprávy a tím se neúčelně navyšují výdaje z veřejných finančních prostředků. Pro část datového obsahu požadovaného pro konkrétní činnosti a výkon některých agend ve-

¹Data, jejichž nutnou součástí jsou údaje o poloze v prostoru vyjádřená zpravidla ve formě souřadnic a topologie.

²Infrastruktura pro prostorové informace v Evropském společenství; je budována na standardizovaných základech národních infrastruktur INSPIRE jednotlivých členských států EU.

³Soustava zásad, znalostí, institucionálních opatření, technologií, dat a lidských zdrojů, která umožní sdílení a efektivní využívání prostorových informací a služeb.

řejné správy dosud chybí stanovení jasných pravidel pro efektivní a koordinovanou tvorbu, správu, využívání a otevřené sdílení prostorových informací, což představuje základ pro dosažení finančních úspor výdajů státního rozpočtu vynakládaných jednotlivými složkami veřejné správy na všech úrovních.

Veřejná správa pro své rozhodování potřebuje věcně správná a polohově dostatečně přesná data, která jsou ve srovnatelné kvalitě dostupná v rozsahu celé České republiky. Registr územní identifikace, adres a nemovitostí, vybudovaný v roce 2012 a průběžně spravovaný ve vazbě na základní registry veřejné správy, přinesl zásadní systémovou změnu – přímé zakomponování vybraných referenčních údajů o území do agend veřejné správy. Nastavil také nové aktualizací mechanismy. Přesto doposud neexistuje ucelený model území odpovídající kartografickému dílu velkého měřítka v rozsahu celého území České republiky v digitální (vektorové) formě, který by sloužil jako základní referenční mapový podklad pro agendy veřejné správy, chybí data zobrazující prvky reálného světa v podrobnosti potřebné zejména pro projektování a výstavbu, pro správu technických zařízení a staveb v zastavěném území apod. Přitom jednotná garantovaná a aktuální prostorová data z celého území České republiky jsou nezbytná nejen pro konzistentní výkon příslušných agend veřejné správy v území, ale i pro poskytování služeb v oblasti bezpečnosti státu (včetně prevence kriminality), při zajištění bezpečnosti obyvatelstva, pro činnost složek Integrovaného záchranného systému České republiky a řady dalších agend a působností veřejné správy.

Regulační rámec v oblasti prostorových informací, který je tvořen právními předpisy specifikujícími pouze některé základní kompetence, postupy a požadavky na dílčí komponenty národní infrastruktury pro prostorové informace, není v současných podmínkách dostačující. Nejsou plošně stanovena jasná pravidla pro sdílení a poskytování prostorových dat.

Návrh Strategie představuje základní koncepci řešení problémů v oblasti prostorových informací v České republice, která je navržena v souladu s principy nakládání s prostorovými informacemi veřejné správy, dohodnutými na evropské úrovni (směrnice PSI⁴, INSPIRE), a za dodržení mezinárodních závazků, kterými je Česká republika vázána. Návrh Strategie je vypracován v těsné vazbě na Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky pro období 2012–2020 a Národní program reforem České republiky, Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014–2020 a další pro danou oblast klíčové strategické rozvojové dokumenty státu.

Strategie stanovuje základní směřování České republiky v oblasti prostorových informací, implementuje principy rozvoje eGovernmentu do dané oblasti a dále navrhuje řešení některých jejích klíčových specifických problémů. Jejím hlavním cílem je vymezit strategický rozvojový rámec, nastavit jasná pravidla pro tvorbu, správu a využívání prostorových informací celou společností a vytvořit podmínky pro organické začlenění garantovaných prostorových informací do rozhodovacích procesů ve veřejné správě i do života celé společnosti.

Mezirezortní charakter Strategie, který je dán skutečností, že problematika rozvoje národní infrastruktury pro prostorové informace zasahuje průřezově téměř do všech oblastí veřejné správy a napříč působnostmi jednotlivých rezortů a úrovní veřejné správy, s sebou nese nutnost při formulování cílů zohlednit rozdílné právní, procesní, institucionální, ale i ekonomické podmínky, v jejichž rámci aktivity veřejné správy v různých oblastech probíhají. Z tohoto důvodu se ukázalo za nezbytné nejprve nalézt napříč veřejnou správou shodu na základních

⁴Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru

principech dalšího rozvoje infrastruktury pro prostorové informace a teprve na základě této shody přistoupit k rozpracování podrobnějších opatření a realizačních kroků. V tomto kontextu představují cíle Strategie ony základní veřejnou správou sdílené principy pro další žádoucí rozvoj národní infrastruktury pro prostorové informace a dokument Strategie má tak charakter strategického rámce. V návaznosti na schválení Strategie bude rozpracována podrobná struktura opatření a realizačních kroků, a to včetně ekonomické, časové a procesní konkretizace, návrhu monitoringu plnění opatření a zajištění dalších nezbytných součástí a to ve formě na Strategii navazujícího Akčního plánu, na jehož základě bude probíhat implementace Strategie.

Strategie prostřednictvím soustavy cílů vytyčuje cestu k dosažení vize:

Rok 2020: „Česká republika je znalostní společností účelně využívající prostorové informace.“

- *Prostorové informace a související služby jsou využívány ve všech oblastech života společnosti a podporují konkurenceschopnost, bezpečnost, sociální soudržnost a trvale udržitelný rozvoj.*
- *Veřejný sektor díky dostupnosti prostorových informací a služeb efektivně poskytuje moderní a kvalitní veřejné služby.*

Definice čtyř strategických cílů vychází z principů architektury eGovernmentu České republiky. V kontextu využívání prostorových informací se jedná o podporu služeb veřejné správy využívajících prostorové informace, služeb infrastruktury pro prostorové informace a rozvoje oblasti prostorových informací, přičemž nezbytnou podmínkou rozvoje oblasti prostorových informací a služeb využívajících prostorové informace je zajištění koordinace a řízení procesů probíhajících napříč veřejnou správou.

Obsahovou páteř Strategie tvoří popis tzv. klíčových témat, která jsou pro rozvoj národní infrastruktury pro prostorové informace rozhodující. Klíčová témata lze považovat za základní předmět řešení, který vyplývá ze soustavy cílů Strategie a kterým se Strategie musí zabývat v Akčním plánu a implementační fázi. Vytvoření podmínek pro realizaci klíčových témat je ústředním cílem implementace Strategie. Jedná se o témata:

- optimalizace regulačního rámce v oblasti prostorových informací,
- nastavení účinné koordinace oblasti prostorových informací,
- vytvoření Národní sady prostorových objektů jako souboru základních a vazebních prostorových objektů, na nichž má veřejná správa zájem,
- vybudování Národní integrační platformy pro prostorové informace jako technologické platformy pro integraci a publikování sdílených služeb pro prostorové informace,
- vybudování Národního geoportálu jako ústředního rozcestníku na dostupné služby a data primárních poskytovatelů a současně rozhraní pro automatizovaný přístup k prostorovým i atributovým datům pořizovaným a aktualizovaným veřejnou správou,
- zajištění služeb veřejné správy nad prostorovými daty, a to pro všechny druhy subjektů, s využitím sdílených služeb, poskytovaných prostřednictvím Národní integrační platformy pro prostorové informace a objektů Národní sady prostorových objektů,
- umožnění využívání prostorových informací třetími stranami jako nutné podmínky rozvoje služeb s vysokou přidanou hodnotou a podpory konkurenceschopnosti sektoru ICT služeb v České republice,
- publikování otevřených prostorových dat a otevřených služeb nad prostorovými daty,
- zajištění systematického a soustavného rozvoje lidských zdrojů, vzdělávání a vědy, výzkumu a inovací v oblasti prostorových informací,
- publikování prostorových dat a služeb nad prostorovými daty respektujících mezinárodní závazky a mezinárodní interoperabilitu.

Strategie přispívá k naplňování vládních priorit rozvoje České republiky, především: k rozvoji podmínek pro svobodné podnikání, nastartování udržitelného hospodářského růstu a zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky země; racionalizaci hospodaření státu a odstranění všech forem plýtvání veřejnými prostředky; rozvoji kvalitních a všeobecně dostupných veřejných služeb v oblasti dopravy a bezpečnosti; efektivnímu využití informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě.

Strategie představuje silnou podporu pro naplňování rezortních priorit, zejména pro centrální evidenci a správu veškerého nemovitého majetku; pro posílení daňové kontroly; v oblasti podpory malého a středního podnikání a při snižování administrativní zátěže pro podnikatele; v oblasti podpory ochrany životního prostředí; v oblasti podpory dalšího rozvoje dopravní telematiky a kosmických aktivit v České republice; pro efektivní koordinaci záměrů v území; v oblasti posílení vnitřní bezpečnosti země (při podpoře trvalé připravenosti a akceschopnosti složek integrovaného záchranného systému, při podpoře činností v oblasti bezpečnosti (boj proti terorismu, extremismu, organizovanému zločinu, prevence kriminality), aj.).

Očekávaným klíčovým přínosem implementace Strategie je v dlouhodobém horizontu dosažení maximální efektivity využívání finančních prostředků ze státního rozpočtu, racionálního čerpání lidských, odborných a technicko-technologických kapacit v oblasti prostorových informací a položení potřebného základu pro zkvalitňování a efektivní rozvoj služeb eGovernmentu nad prostorovými informacemi.

Poptávka po kvalitních prostorových informacích a s nimi souvisejících službách jde napříč základními cílovými skupinami a implementace Strategie bude představovat významné přínosy pro celou společnost. Pro veřejnou správu v podobě:

- zajištění kvalitních a státem garantovaných prostorových informací pro agendy veřejné správy ve všech oblastech, kde jsou potřeba (např. oblast územního plánování a stavebního řádu, vodoprávní řízení, příprava investičních akcí, správa majetku, ochrana životního prostředí, krizové řízení, obrana státu, zajištění bezpečnosti včetně prevence kriminality, apod.), zvýšení transparentnosti, rychlosti a kvality procesů a výstupů veřejné správy,
- zvýšení právní jistoty v rámci procesů a výstupů veřejné správy, snížení rizika soudních sporů vedených vůči výstupům veřejné správy ve vztahu k prostorovým informacím (v oblasti evidence majetku, územního plánování, rozvoje dopravy a infrastrukturních sítí aj.),
- zefektivnění získávání a sdílení podkladů pro agendy veřejné správy,
- ušetření finančních a zefektivnění využití kapacitních zdrojů odstraněním duplicit až multiplicit v oblasti pořizování a správy prostorových informací ve veřejné správě,
- zajištění podmínek pro vznik nových služeb a řešení využívajících otevřeně dostupná a standardizovaná prostorová data a služby nad prostorovými daty pro všechny cílové skupiny, včetně podpory rozvoje projektů eGovernmentu,
- zajištění podmínek pro vědu, výzkum a inovace využívající otevřeně dostupná a standardizovaná prostorová data a služby nad prostorovými daty,
- vytvoření podmínek pro koordinaci aktivit a součinnost složek IZS a bezpečnostních složek při nevojenských ohroženích státu a orgánů civilní ochrany a obrany státu při vojenských ohroženích využíváním jednotných, aktuálních, spolehlivých a standardizovaných prostorových informací a služeb,
- úspory materiálových nákladů (v důsledku používání elektronických dokumentů a služeb eGovernmentu s využitím prostorových informací),

- úspora transakčních nákladů při zavedení moderních informačních a komunikačních technologií do procesů veřejné správy,
- zajištění souladu s platnými mezinárodními standardy a specifikacemi pro prostorové informace a služby nad prostorovými informacemi, což přispěje zejména k lepší koordinaci projektů přeshraniční spolupráce a projektů celoevropského významu včetně projektů bezpečnosti, prevence kriminality, krizového řízení, ochrany životního prostředí, obrany a dalších oblastí,
- zlepšení vnímání veřejné správy.

Pro komerční sféru je důležité:

- garance státu, že jím spravovaná prostorová data vykazují určitou kvalitu a to plošně, tedy že jsou odstraněny mezirezortní rozdílnosti podobných datových sad,
- stanovení srozumitelných a nezpochybnitelných podmínek, za kterých jsou prostorová data poskytována a licencována v rámci národní infrastruktury pro prostorové informace.

Klíčové přínosy pro veřejnost jsou především:

- úspora transakčních nákladů při zajišťování potřebných podkladů pro veřejné služby,
- zvýšení kvality a rychlosti výkonu veřejné správy a poskytování veřejné služby,
- zvýšení transparentnosti výkonu veřejné správy.

Implementace Strategie bude mít zvýšené dopady na státní rozpočet v letech 2015 a 2016 ve výši cca 90 mil. Kč (finanční zajištění 1. a 2. etapy implementace), které budou pokryty v rámci schválených rozpočtů příslušných kapitol pro roky 2015 a 2016 a střednědobého výhledu, tj. bez navyšujících požadavků na čerpání finančních prostředků státního rozpočtu. Odhadovaný rozsah finančních nákladů na pozdější realizaci řešení bude proveden až na základě výstupů prvotních analýz a zpracování návrhů realizace opatření klíčových témat.

Materiál byl rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení dopisem ministra vnitra č.j. MV-95548-2/EG-2014 dne 23. července 2014 s termínem dodání stanovisek do 6. srpna 2014. Z 45 připomínkových míst uplatnilo 18 své připomínky, z toho 13 připomínky zásadní. Zásadní připomínky byly projednány se zástupci připomínkových míst ve dnech 26. srpna až 15. září 2014. **Materiál je předkládán bez rozporu.**